

revertia un impost de tres cèntims per cada una de les ampolles expedides i facturades. Així, en el primer trimestre de 1937, l'Ajuntament aconseguí per aquest concepte la quantitat de 12.977'34 pessetes. Pel desembre, Enric Bosch prengué el fusell per defensar la República i fou substituït per Narcís Marcó. Francesc Bassolí, regidor de cultura i finances, i membre del Consell local d'ensenyament, responsable dels afers relacionats amb l'embotellament de l'aigua, aconseguí que els carnisseres subministrassin la carn a un preu més rebaixat a les persones malaltes o mancades de recursos econòmics, i s'interessava pels programes d'ensenyament. Francesc Sureda demanava que es legalitzés, d'acord amb les disposicions de la Generalitat, la requisita dels béns i terrenys propietat dels facciosos.

L'enuig dels pagesos

Però a mesura que passava el temps i la guerra s'allargava, les dificultats més importants les havia de resoldre el regidor de Proveïments. El 20 de febrer de 1937, essent alcalde Joaquim Aleixandri Babot, començaren els primers racionaments de farina, 400 grams per persona, que en els pròxims messos arribaria a 200, refugiats inclosos, i també es limitaria el consum d'ous, arròs, mongetes, cigrons, oli, patates, sucre i cafè.

Desconfiats i poc habituats a les exigències de la política, alguns pagesos s'enfadaren quan es decidí enviar queviures a la depauperada Madrid, o se'ls obligà a vendre tot el blat al sindicat. No se'n acabaven de confiar tot i que Sureda i Pere Grau els insistien:

—Cada família té la ració que li correspon, i nosaltres necessitem el blat per fer intercanvi de productes. Hem d'anar a comprar patates a Camprodon, blat de moro, ordi i userda a Lleida, i garrofes a Tarragona.

L'Ajuntament arribà a sancionar els agricultors Emili

Amadeu Bartumeu, republicà convençut, passejant per Marsella, a l'exili.

Casellas, Miquel Vilella i Josep Esparraguera per insultar algun membre del consistori, amenaçar en públic els qui «gosessin» emportar-se el blat, o proferir paraules contra la República. La CNT, a mitjans de 1937, estava en forta pugna amb el sindicat agrari, que considerava poc revolucionari en les seves actuacions, i el culpava indirectament de la manca de resposta general dels camperols. Els membres de la Unió de Rabassaires, amb el

suport dels homes d'Esquerra i de la UGT, defensaven a capa i espasa la seva política, i en alguna ocasió estigué a punt d'arribar la sang al riu. Pel mes d'agost, el Sindicat Únic d'Oficis Varis llançà una proclama als «nostres companys treballadors del camp» per imbuir-los més en la defensa de la causa:

—Tingueu present que vosaltres, els treballadors del camp de Caldes, no doneu la sensació d'interessar-

vos, amb l'entusiasme i la perseverància degudes, per la defensa i conservació de les grans i importants millores de què actualment gaudim, gràcies a la sang vessada per milers de germans nostres. No heu fet, ni tan sols, una col·lectivització, i en moltes cases encara es continua explotant els jornalers, igual que abans del dia 19 de juliol, malgrat existir un decret de la Conselleria